

YÖNETMELİK

Sağlık Bakanlığında:

**DİYALİZ MERKEZLERİ HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 18/6/2010 tarihli ve 27615 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Diyaliz Merkezleri Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Komisyon, en az dört üye ve başkanın katılımı ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oylarda eşitlik olması halinde, başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 13** – (1) Merkezlerde bulunması gereken faaliyet iznine esas personel şunlardır.

a) Mesul müdür: Merkezin tıbbî, idarî ve teknik hizmetleri tabip bir mesul müdür sorumluluğunda yürütülür. Mesul müdür, hemodiyaliz sertifikası sahibi tabipse aynı zamanda merkezin hemodiyaliz sertifikalı tabiplik görevini, nefroloji uzmanı ya da sertifikalı uzman tabip olması halinde ise merkezin mesul müdürlüğü yanında uzmanlık hizmetini de yürütür. Merkezde genel çalışma saatleri dışındaki zamanda ve kabul edilebilir mazeret hallerinde mesul müdürün yerine, mesul müdürün yazılı şekilde yetki devri yaptığı bir tabibin bulunması zorunludur. Mesul müdür, ilde valilikçe belirlenen genel çalışma saatleri dışında, 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanununun 12 nci maddesine uygun olmak kaydıyla başka bir özel sağlık kuruluşunda da çalışabilir. Özel kanununa göre geçici olarak meslekten men edilenler, bu yasakları süresince merkezde mesul müdürlük yapamazlar. Hastane ve tıp merkezi bünyesinde faaliyet gösterecek merkezler için ayrı mesul müdür görevlendirmesi istenmez.

b) Sertifikalı tabip: Merkezlerde asgari bulunması gerekli sertifikalı tabip sayısı, aktif hemodiyaliz cihazı sayısına göre belirlenir. Merkez kadrolu uzman tabip bulunduruyorsa, uzman tabip sertifikalı tabip görevini de yürütebilir. İlk otuz cihaza kadar bir; otuz bir ilâ elli cihaz için iki sertifikalı tabip bulunur. Elliden fazla cihazı olan mevcut merkezler için her otuz cihaza bir sertifikalı tabip bulunur. Ancak, her tedavi seansı için, otuz hasta için bir; otuz bir ilâ altmış hasta için iki ve müteakip her otuz hasta için ilâve bir sertifikalı tabip bulunur. Merkezde kadrolu çalışan sertifikalı tabip çalışma belgesinde belirtilen merkezdeki çalışma saatleri dışında 1219 sayılı Kanununun 12 nci maddesine uygun olmak kaydıyla başka bir özel sağlık kuruluşunda da çalışabilir.

c) Uzman tabip: Hemodiyaliz tedavisi gören her hasta, en az ayda bir kez tercihen nefroloji uzmanı veya sertifikalı uzman tabip tarafından muayene edilerek değerlendirilir, her türlü ilaç ve diyaliz tedavisi düzenlenir. Bir uzman tabip aylık en fazla dört yüz hemodiyaliz hastası değerlendirebilir. Bu değerlendirme, merkezde kadrolu veya kısmi zamanlı görev yapan uzman tabipler tarafından yapılabileceği gibi ücreti hasta adına merkez tarafından karşılanmak kaydıyla özel hastane veya tıp merkezinden hizmet satın alma yolu ile yaptırılabilir veya bu hizmetlerin kamuya ait hastanelerde yapılabilmesi için merkez gerekli tedbirleri alır. Merkezin bulunduğu ilde uzman tabip hizmeti sağlanmıyorsa aynı şartlarda diğer illerden bu hizmet sağlanır. Merkezde tedavi gören 18 yaşından küçük diyaliz hastalarının sayısı 10’den fazla ise, bu hastaların uzman değerlendirmesini çocuk nefroloji uzmanı veya sertifikalı çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı yapar. Periton diyalizi tedavisinde uzman tabip değerlendirmesi, yalnızca nefroloji uzmanı tarafından yapılır. Merkezde kadrolu çalışan uzman tabip çalışma belgesinde belirtilen merkezdeki çalışma saatleri dışında 1219 sayılı Kanununun 12 nci maddesine uygun olmak kaydıyla başka bir özel sağlık kuruluşunda da çalışabilir.

ç) Tabip dışı sağlık personeli: Merkezlerde diyaliz işlemi uygulayacak; hemodiyaliz uygulaması için üniversitelerin sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu diyaliz bölümlerinden mezun diyaliz teknikeri, sertifikalı hemşire ve sertifikalı acil tıp teknisyeni, periton diyalizi için ise periton diyalizi sertifikalı hemşireler tabip dışı sağlık personeli olarak görevlendirilir. Bu branşların dışında tabip dışı sağlık personeli çalıştırılmaz. Tabip dışı sağlık personeli aşağıda belirtilen sayıda bulundurulur.

1) Hemodiyaliz yapılan merkezlerde faaliyet iznine esas tabip dışı sağlık personeli sayısı, merkezdeki hemodiyaliz cihazının sayısına göre belirlenir. İlk on cihaza kadar iki, bu sayının üzerinde ilâve her beş cihaz için ilâve bir tabip dışı sağlık personeli bulunur.

2) Merkezlerde her tedavi seansında beş hastaya kadar en az bir; daha sonraki her beş hasta için ilâve bir tabip dışı sağlık personeli bulunur. Ancak, ilk on cihaz için gerekli olan faaliyet iznine esas personel haricinde, tabip dışı sağlık personeli bulunmaması hallerinde, her tedavi seansında öngörülen sayının yarısını aşmayacak şekilde ve tam gün süreyle çalışmak kaydıyla sertifikasız hemşire ve acil tıp teknisyeni çalıştırılabilir. Bu durumda çalışacak personelin gözetiminden sorumlu, o seans için en az bir diyaliz teknikeri veya sertifikalı tabip dışı sağlık personeli bulunur. Bu şekilde çalıştırılan sertifikasız personel için, merkez tarafından işe başladığı tarihten itibaren en geç altı ay içinde sertifikasyon eğitimi için başvuru yapılır.

3) Periton diyalizi yapılacak merkezde periton diyalizi sertifikalı hemşire sayısı, merkezdeki hasta sayısına göre belirlenir. İlk elli hasta için bir; ilâve her elli hasta için bir periton diyalizi sertifikalı hemşire çalıştırılır. Hemodiyaliz ve periton diyalizinin birlikte yapıldığı merkezde, her iki diyaliz sertifikasına sahip hemşire hem hemodiyaliz hem de periton diyalizi bakımından faaliyet iznine esas personel olarak kabul edilir. Ancak bu durumdaki hemşireler eş zamanlı mesai yapamaz.

d) Teknisyen veya tekniker: Merkezde, diyaliz cihazları ve müstemilatı ile su sistemi konusunda en az üç ay süre ile eğitim gördüğüne dair belge veya diplomayı haiz bir teknisyen veya tekniker bulundurulur veya teknik servis ile bakım anlaşması yapılır.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Her hemodiyaliz merkezi, hastalarına programlı diyalizin başlangıcında ve daha sonra uzman hekimin denetiminde olmak üzere bir diyetisyenle danışmanlık hizmeti almak üzere sözleşme yapar veya ücreti hasta adına merkez tarafından karşılanmak kaydıyla hizmet satın alır. Yeni açılan merkez, faaliyet izin belgesi tarihinden itibaren en fazla üç ay içerisinde diyetisyen ile sözleşme yapar veya hizmet satın alır. Diyaliz merkezleri, ihtiyaç duymaları halinde psikiyatri uzmanı, psikolog, sosyal hizmet uzmanı unvanını haiz personeli, mesleklerine uygun görevlerde istihdam edebilir veya bunlardan hizmet satın alabilir.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Merkezde görev yapan uzman tabibin görevinden ayrılması veya merkez tarafından alınan uzman tabiplik hizmetine ilişkin sözleşmenin bitmesi durumunda derhal müdürlüğe bildirimde bulunulur. Bir aylık süre sonunda merkez yeni uzman tabiple sözleşme yaparak uzman tabiplik hizmet sözleşmesini müdürlüğe bildirir. Bu bir aylık süre sonunda uzman tabip bulunmaması halinde diyaliz merkezinin valilikçe faaliyeti durdurularak en fazla altı aylık süre ile faaliyet izin belgesi askıya alınır. Bu süre sonunda da eksikliğin giderilememesi durumunda merkezin ruhsat ve faaliyet izin belgesi iptal edilir. Böyle bir durumda hastaların mağdur edilmemesi için müdürlükçe gerekli tedbirler alınır.

(4) Merkezde tabip dışı sağlık personeli sayısı bu Yönetmelikte seans başına belirlenen asgarî sayının altına düştüğü takdirde, her tedavi seansında öngörülen tabip dışı sağlık personeli sayısının yarısını aşmayacak şekilde ve tam gün süreyle çalışmak kaydıyla sertifikasız hemşire ve acil tıp teknisyeni çalıştırılabilir. Bu durumda çalışacak personelin gözetiminden sorumlu, o seans için en az bir diyaliz teknikeri, sertifikalı hemşire veya sertifikalı acil tıp teknisyeni bulunur. Bu şekilde çalıştırılan personel için, merkez tarafından işe başladığı tarihten itibaren en geç altı ay içinde sertifikasyon eğitimi için başvurusu yapılır. Buna uymayan diyaliz merkezine müdürlük tarafından kırkbeş günlük süre verilerek uygunluğun sağlanması yazılı olarak ihtar edilir ve bu süre sonunda personel eksikliğini gidermeyen merkezin hasta sayısı mevcut personel sayısına uygun olacak şekilde azaltılır.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Mazeret sebebiyle görev yerini terk etmesi halinde yerine başka bir tabibi vekâleten bırakır.”

“(4) Tabip dışı sağlık personeli: Hemodiyaliz seansı öncesinde, hemodiyaliz sırasında ve sonrasında hastanın her türlü tıbbî bakımını, nefroloji uzmanı, sertifikalı uzman tabip ve sertifikalı tabibin direktiflerine göre yapmak, hemodiyaliz hastalarına eğitim vermek, rutin hasta takiplerini yapmak, tedavilere ilişkin kayıtları tutmak, hemodiyaliz cihazlarını diyalize hazırlamak, diyaliz setlerini hazırlamak, hastanın damar yolunu açmak, sterilizasyon ve yüzey dezenfeksiyon işlerini yürütmekle görevlidir. Periton diyalizi hemşiresi nefroloji uzmanının direktifleri doğrultusunda rutin hasta takiplerini yapmak, hastalara eğitim vermek, takip ve tedavilere ilişkin kayıtları tutmak ve tedavinin gerektirdiği uygulamaları ve testleri yapmakla görevlidir. Periton diyalizi hemşiresi ayrıca, hastaların sağlık durumunun gerektirdiği hallerde ve nefroloji uzmanının tespit edeceği kurallar çerçevesinde periton diyalizi hastalarının ev ziyaretlerini yapar. Bu ziyaretlerin programlanması ve uygulanması sırasındaki ihtiyaçlar, merkez tarafından temin edilir.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Merkezde görev yapacak tüm sağlık personeline mesul müdür tarafından hazırlanıp müdürlükçe onaylanacak Ek-4’teki “Çalışma Belgesi” düzenlenir. Bu belge düzenlenmeden merkezde personel çalışamaz.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Diyaliz merkezlerinde çalışan personel, işe başlarken ve daha sonra yılda bir kez rutin olarak HCV antikor, HbsAg ve Hbs Ab, HIV 1+2 antikorunun tayin testleri taramasından geçirilir ve lazım gelen koruyucu tedbirler alınır, gerektiğinde tedavileri yaptırılır.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 34 üncü maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrasının (c) bendi ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Diyaliz merkezlerinde görev alacak iç hastalıkları uzmanı, çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı, tabip, hemşire ve acil tıp teknisyeni ile bu merkezlerin tıbbî denetimlerinde görev alacak personelin eğitimleri, ikinci fıkrada belirtilen şartları haiz ve Bakanlıkça eğitim vermek üzere yetkilendirilmiş diyaliz merkezlerince yürütülür.”

“c) Hemodiyaliz merkezlerinin aktif olarak kullanılmakta olan en az beş adet hemodiyaliz cihazı, periton

diyalizi eğitimi yetkisi verilecek merkezin ise izlemde olan en az otuz hastası,”

“(3) Diyaliz eğitim merkezi olarak yetkilendirilmeyi talep eden merkez; eğitim sorumluluğunu üstlenecek nefroloji uzmanının ve diğer eğitimcilerin isim ve unvanlarını, birinci fıkrada sayılan uzman tabip, tabip, hemşire ve acil tıp teknisyenlerine yönelik olarak bir yıl içerisinde kaç dönem kurs düzenleyeceğini, her eğitim döneminde kaç uzman tabip, tabip, hemşire ve acil tıp teknisyenine eğitim verilebileceğini, eğitim yeri ve eğitim materyallerini haiz olduğunu bildiren yazıları ile Bakanlığa başvurur.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, birinci fıkrasının sonunda yer alan “iç hastalıkları uzmanı, çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı, tabip ve hemşire unvanını haiz kişiler başvurabilir.” ibaresi, ikinci fıkrasının (ç) bendi ile üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Kamu veya özel sağlık kuruluşunda diyaliz merkezi dışında görevli,”

“iç hastalıkları uzmanı, çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı, tabip, hemşire ve acil tıp teknisyeni unvanını haiz kişiler başvurabilir. Devlet hizmeti yükümlülüğü bulunan tabipler ve aile hekimliği yapan tabiplerin diyaliz eğitimine başvurması durumunda, öncelikle tabi oldukları mevzuat hükümleri geçerlidir.”

“ç) Kamuda veya özel sağlık kuruluşunda diyaliz merkezi dışında görevli,”

“(3) Diyaliz eğitim başvurusu yapan kamu personelinden ihtiyaç halinde Bakanlığın uygun göreceği diyaliz merkezlerinde başarılı olduğu sınav tarihinden itibaren iki yıl süre ile görev yapmayı kabul ettiklerine ilişkin taahhütname alınır ve müdürlüğün uygun görüşü aranır. Taahhüt süresinden önce kamudan istifa eden personelden eğitim süresi boyunca kendisine ödenen maaş, döner sermaye, harcırah gibi ödemeler geri alınır. Bu ödemelerin tahsiline kadar sertifika teslimi yapılmaz.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki beşinci fıkra eklenmiştir.

“(2) Başvurular, takip eden bir ay içerisinde Bakanlıkça değerlendirilir ve eğitim programına alınan personel, müdürlüklere ve diyaliz eğitim merkezlerine bildirilir. Diyaliz eğitimleri tabipler için her yıl Ocak ve Temmuz aylarında, uzman tabipler ve tabip dışı sağlık personeli için her yıl Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında başlayacak şekilde işlemler tamamlanır.”

“(5) İnceleme ve denetimlerde görev almak üzere Bakanlık ilgili biriminde çalışan ve bu Yönetmeliğe göre eğitim alma şartını haiz bulunan personel, asli idari görevlerini aksatmayacak şekilde Bakanlıkça düzenleme yapılmak kaydıyla ve eğitim kontenjanı nispetine bağlı kalmaksızın eğitime alınır. Söz konusu personelin eğitim başvuru ve sertifika düzenleme işlemleri Genel Müdürlükçe yapılır.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 37 nci maddesinin birinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (b) bendi ile beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Diyaliz merkezi personelinin eğitimi; uzman tabip, tabip ve tabip dışı sağlık personeli için ayrı ayrı olmak üzere, Ek-10’da düzenlenmiştir. Müfredat çerçevesinde eğitim süreleri uzman tabipler için üç ay, tabipler için altı ay, tabip dışı sağlık personeli için üç aydır.”

“b) Tabip dışı sağlık personeli sınavlarında, eğitim merkezinin sorumlu hemşiresi de üye olarak yer alır.”

“(5) Eğitim merkezi, her eğitim dönemi sonunda bir ayı geçmemek üzere sınav açar, sınav tarihlerini sertifikasyon eğitimi verdiği personele duyurur. Bu süreyi mazeretsiz olarak geçiren eğitim merkezleri uyarılır, bu durumun üç kez tekrar etmesi halinde, merkezlerin eğitim verme yetkileri Diyaliz Bilimsel Danışma Komisyonunun görüşü alınarak iptal edilir.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 38 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Diyaliz eğitim merkezlerinde yapılacak sınavlar sonucunda düzenlenen sınav komisyonu raporu, eğitime alınan personelin kursa başlayış ve kurstan ayrılış evrakı eğitim merkezince kursiyerin görev yaptığı il müdürlüğüne gönderilir.”

“c) Hemodiyaliz eğitimi almış tabip dışı sağlık personeli için hemodiyaliz sertifikası,”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Diyaliz sertifikalarının geçerlilik süresi düzenlenme tarihinden itibaren yedi yıldır. Sertifika sahipleri, bu sürenin sonunda resertifikasyon değerlendirmesine tabi tutulur. Sertifika sahibi, sertifikasının geçerlilik süresinin bitimine altı ay kala Ek-12’deki Resertifikasyon Başvuru Formu, sertifika örneği ile ikamet ettiği ildeki müdürlüğe başvurur. Başvurularla ilgili diğer hususlarda müdürlük ve Bakanlıkça 36 ncı maddedeki usule göre işlem yapılır.

(2) Resertifikasyon değerlendirmesi, Bakanlıkça yetkilendirilen eğitim merkezleri tarafından gerçekleştirilen sınav ile yapılır.

(3) Eğitim merkezinde, üç nefroloji uzmanından oluşturulacak Resertifikasyon Değerlendirme Komisyonu kurulur. Komisyon tarafından aday sınava alınır. Tabip dışı sağlık personeli resertifikasyon sınavlarında, eğitim merkezinin sorumlu hemşiresi de komisyonda üye olarak yer alır. Pediatrik diyaliz merkezlerinde görev yapmak üzere diyaliz sertifikası almış olanların resertifikasyon değerlendirmesinde, komisyonda en az bir çocuk nefroloji uzmanı bulunur.”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 40 ıncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(1) Resertifikasyon sınavı, diyaliz eğitim merkezleri tarafından yazılı test usulünde yapılır. Sınav yüz puan üzerinden değerlendirilir ve altmışın altında puan alan başarısız sayılır. Resertifikasyon puanı en az altmış olanlar başarılı sayılırlar. Sertifika sahiplerine üst üste olmak üzere en fazla üç kez sınav hakkı verilir.

(2) Resertifikasyon değerlendirme sonucu eğitim merkezleri tarafından ilgili müdürlüğe bildirilir. Başarılı olanların sertifikaları üzerine, müdürlükçe resertifikasyon değerlendirme tarihinden geçerli olmak üzere sertifikanın yedi yıl süre ile uzatıldığını belirten şerh yazılır. Bu şekilde geçerlilik süresi uzatılan sertifikalar müdürlükçe liste halinde Bakanlığa bildirilir.”

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 17 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Sınavlar

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 18/10/2010 tarihinden önce Bakanlık Onayı ile yapılan eğitime alınan ancak herhangi bir nedenle sertifikası bulunmayanlara, bir kereye mahsus olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde, eğitim aldıkları merkezlere müracaat etmeleri halinde sınava girme hakkı verilir.

(2) 31/12/2011 tarihinden önce sertifika sahibi olup herhangi bir nedenle resertifikasyon sınavına girme sürelerini geçirerek veya bu sınavlarda başarısız olarak resertifikasyon hakkını kazanamayan kişilere bir kereye mahsus olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yapılacak olan ilk resertifikasyon sınavına başvuru yapmaları halinde sınava girme hakkı verilir.”

MADDE 18 – Aynı Yönetmeliğin eki EK-1, EK-3, EK-5, EK-7, EK-9, EK-10, EK-11, EK-12 ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 19 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20 – Bu Yönetmelik hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)